

Béârailu kâra tii kà Paulo
tà tàpé
Korénito
Bétapoo popai

Wàilàapà na wii tii bèeni?

Wà Paulo, pwi *apostolo. Â é tâa jaaé wà Timotéo.

É wii wiidà?

Nabibiu kâra *naja 55 ma 57, é tâa Macédoine wà Paulo. (Côo *Apostolo* 16.6–17.15.) É wii tii bèeni caapwi naja géé na càùru na é wii 1 Korénito.

É wii tâi?

Târa é wâra pwapwicîri wâ Korénito. Còo 1 *Korénito* Bétapoo popai. É wii ârapàpé tii tà tàpé Korénito wà Paulo, êco na ârailu cò na tâa na *Tii Pwicîri. Pwi tii bèeni, 2 *Korénito*, âna béârapàpé kâra tii kêe târa.

Cina é wii?

Wâna jè tii na ia é wii tàra béaa (na pitubatiàu), âna é pwa tàpé Korénito wà Paulo. É patêrerà goro pai pwa kàra na èpà (2.3). Wâru tàpé géé goorà, na rà biirà (7.8–13). Êco na pwa pàra tèpa maina nûma na rà ina pâ, ticè tàrù kêe ma é patûrarà. Ba rà tòpi pàra tèpa pwa pupûra na rà tèpa pwâ. Wà tàpéebà, âna rà ina pâ wàilà cò na rà tèpa âji apostolo, â rà inabaèpà wà Paulo (naporomee 10–11). É wii tii bèeni wà Paulo, ba na é ipwamuruê, ma paari é pimeaari kêe ba kà tèpa cèikî wâ Korénito (2.4;

6.11), ma ê pimeaari kà Pwiduée ba kàra (5.14–15). Nümee naa é naa tàra cè jè pàara, ba na rà pinünüma béaa kàra pai wâjué còwâ kêe (13.10).

É wii mwara, ba na é pwa pupûra tàra, ba na rà pacoo é auinabéaa kàra pâ, na rà tòri mwani ba kà tèpa cèikî wâ *Iéruusaléma, na pàara na pwa copwa wê (naporomee 8).

Dà êre ê tii bèeni?

Rà ina tèpa pitòti Paulo pâ, cáe caa pwi âji apostolo, â càcaa tâa gòè ê pàtàmara Nyuââê Pwicîri, géé goo na é pwi âboro na é picâri ma ticè nii kêe.

Êco na é paari wà Paulo pâ, wiàna jè âji ênawéna kà Kériso, â jè o mwa tâa na aré ma tòina pwacèwii Kériso, â wâdé na jè tòpi naa na ipakîri ma pidàpwicârijè. Wiàna jè tâa na aré nabà, âna tâa ipwabwâtijè, ba na o tâa tâjè ê muugèrè, na o dau maina awé, dàra gòiri awé (4.17).

Wiàna ticè nii kâjè, â pâri ê pàtàma Pwiduée ma é wakè goojè, ma biijè, ba na jè pwacèwii Iésu. Â jè o paari naa goojè tà tèpa âboro gòropuu, ê pàtàma Pwiduée ma pai maina ma muugèrè kêe.

É paari wà Paulo pâ, wà tàpé na rà pitòtié, âna càra caa tèpa âji ênawéna kà Kériso, ba rà tèpa maina nüma, â tàutàra na rà picâri ba kêe.

É ina mwara pâ, wiàna jè pwa na èpà, â wâdé na jè pinünüma ma jè biijè, ma tòotéri ê pwina jè pwa na càcaa wâdé. Wiàna wàrapwiri, â jè o mwa tèpa pitère dà Pwiduée, ma tèpa meaari âboro, â o pwicîri ma *tàrù wâro kâjè. Êco na càcaa wàrapwiri ê wâro kà tàpé na rà pitòti Paulo.

Naa na tii bèeni, âna wà Paulo, âna é dau paari ê pwâranümee tà tàpé Korénito. É dau meaarirà, â é putàmurirà mwara gée goo ê èpà na rà ina naa gooé. Â é po dau putàmu goo tèpa âboro na rà ipa-imwürurà.

Pai pitàgoo tii 2 Korénito

Ipwabwàcu ma bétapoo popai (1.1–11)

Pai tâa kà Paulo ma tàpé Korénito (1.12–7.16)

Tàrù pâ tûâ kêe tàra (1.12–2.17)

É pame auipwataâboro târa wâro (3.1–18)

Picémara Wâdé, âna é pagòoé na é tâa na aré goo wà Kériso (4.1–6.13)

Autûâri kêe tàra (6.14–7.16)

Bépitù ba kà tèpa cèikí wâ Iérusaléma (8.1–9.15)

Ipwamuruê kà Paulo jii tèpa pitòtié (10.1–13.10)

Paulo ma tèpa apostolo a pwâ (11.1–15)

É tâa na aré goo wà Kériso (11.16–33)

Ê pwina é côo Paulo naa na nyuâa (12.1–10)

É pidumapiê goo tàpé Korénito (12.11–21)

Bénabwé popai (13.1–10)

Ipicijii (13.11–14)

Ipwabwàcu

¹ Wâgo* Paulo, na pwa tii, wâgo pwi *apostolo kà Iésu *Kériso, wiâra ê câbawâdé kà Pwiduée. [Ba é cùruo pâ, ba na go picémara ê popai kêe.] Go wii tàwà, wâguwà ê wâra pwapwicíri kêe, na tâa na ville Korénito, â târa mwara pâ âboro kêe, na province

---

* **1:1** Wâgo—Grec: Wàibu. Wà Paulo na é pwa tii, êco na é paari pâ, caapwi pwâranümaru ma wà Timotéo na é tâa jaaé.

Akaïe. Tàgére wàibu ma wà Timotéo, pwi a cèikî bééjè. [Â é naa bwàcu kàwà mwara.]

² Wâdé na tà tàwà ê *pimeaari imudi ma pinaanapô, na me géé goo Pwiduée kâjè ma Pwi Ukai Iésu Kériso. Cidòri nyuâawà!

É pagòjè Pwiduée na jè tâa na aré

³ Jè ipwamaina Pwiduée, wà pwi Caa kà Pwi Ukai kâjè Iésu Kériso†. Ba é pwi caa kâjè mwara, na dau wânümee tâjè. Â é nye tà ciburà pwa na wâdé tâjè. Â wàé na é pwi Pwiduée, na é ciburà patâmarù é pwâranümajè ma pagòjè.

⁴⁻⁵ É wàrapwiri, na jè‡ tâa na é aré, ba jè wâro na pâ aré kà Kériso. Â wiàna dau wâru pâ aré kâjè, â o dau maina awé é pai patâmarù pwâranümajè kêe, goo Kériso. Â é wàrapwiri tâjè, ba na jè mwa caa patâmarù pwâranüma pàra tàpé na rà tâa na aré.

⁶ Êkaa na, wiàna go§ tâa na aré, wâgo, â târa ma patâmarù pwâranümawà, â târa ma guwà udò, [ma tâa tàwà ê *âji wâro]. Ba é pagò-o wà Pwiduée, ba na go pagòowà, na pàara na guwà tâa na pâ aré, pwacèwiio. ⁷ Â go tâmogòori pâ, guwà o tà cimwü [naa na é cèikî kàwà]. Ba, na guwà tâa na

---

1:3 Roma 15.5 † **1:3** Pwi Caa kà Pwi Ukai kâjè... é, Wà Pwiduée ma Caa kà Pwi Ukai kâjè Iésu Kériso. **1:4-5** Psaume 34.20

‡ **1:4-5** Jè—é, Go. Munaa Paulo co, é, pwiri wàé ma Timotéo. Grec: Nous. § **1:6** Go—Grec: Bà, é, Bu (nous). Na diri é tii bèeni, âna wà Paulo, âna é ina pâ, bà (nous), ba na é pi-inaê còwà. Na paicî, âna jè wii pâ go ba na dau pwéelaa. (Naa na pâ note, âna bà wii pâ: Grec: +Go...) Na pàra pàara, âna pwiri é inaru ma wà Timotéo mwara; â na pàra pàara, âna pwiri é inarà ma wà pàra tàpé mwara.

aré pwacèwii, â ée patàmarù pwâranümawà [wà Pwiduée] pwacèwii.

Dau tubaèpà tà Paulo na Asia

⁸ Wâdé na guwà tâmogòori, co tèpa béeò, pâ, jèe dau tubaèpà tōo naa na province Asia. Â jèe pwa na câgo caa udò gée na. Jì pwiina ma é pa-urao ma é popao, â jèe pwa na go bà.

⁹ Pwacèwii na jèe pitèio, ma pwa wârimuru tōo, tiagoro bà. Â wiàna wàrapwiri, â na târa na câgo caa tà cèikî naa gooò cōwâ; â ba na go pipanuâô tà Pwiduée, na é pawâro cōwâ tèpa bà. ¹⁰ Â é jèe nye upao jii é pwâra bà, â é bwaa nye tà upao mwara ni. Â go cèikî ba gòò pâ, ée bwaa nye tà ciburà upao mwara, na pâ tōotù na bwaa wâ naigé. ¹¹ Â wâguwà, âna guwà pitu tōo, goro é pwâra pwapwicîri kàwà. Ba é tère wà Pwiduée, â é [upao ma] *pwényunyuâariô. Â o wâru tèpa âboro, na rà o pwaolé tēe goo pwiri.

pai tâa kà paulo ma tàpé korénito *(Naporomee 1–7)*

Tàrù pâ tûâ kēe tàra

¹² [Wâdé na guwà tâmogòori pâ] diri é pwina go pwa naani gòropuu, âna go pwa naa na âjupâra, â gée na âji pwâranümoo*. Â ipaiwà naa goo é pâ tûâ

1:8 Apostolo 19.23; 1 Korénito 15.32   **1:10** 2 Timotéo 4.18

* **1:12** Pwiri wà pàra tàpé na Korénito, âna rà pitòti wà Paulo pâ, càcaa âjupâra na ia é ina tàra pâ ée mwa wailu cairà. Â é wii, ba na é ipwamurué.

kôo tàwà [ba nye ticè èpà na]. Â ê *pwâratùra-nigée-gooò, âna é *paâjupâraô, na go ina pwiri. Ba go pâra wiâ Pwiduee, càcaa wiâra é tà manga kà tèpa âboro.

13-14 Ba, na go mu wii tàwà, âna [nye ticè na go pinaapwàniri goowà. Ba] é pwina guwà pûra, âna âji pai pwa goo. Êkaa na [o câguwà caa kamu gooò] na cè tòotù na ée mwa wâjué me còwâ na wà Pwi Ukai kâjè Iésu. Bwa, guwà o ipwàdée gooò, wàra pai ipwàdée kôo goowà. Guwà jèe tàpo tâmogòori pwiri, co tèpa béeò. Â nûmoo na guwà tâmogòori bamwara.

Dau nûmee na é cairà

15 Béaa, âna go niimiri pâ, guwà tâmogòori bwàti [é pwâranûmoo]. Â êkaa pwiri, na ia go niimiri pâ, [na go wailu caiwà] ba na é wailu pwényunyuâariwà wà Pwiduee gooò— 16 jèpwi, na pai pâra kôo naa na province Macédoine; â jèpwi, na pai wâjué kôo còwâ naa *Judée. Â ia go niimiri pâ, pwiri guwà o pitu tô, goro pai wâjué kôo còwâ naawê.

17 Wàépwiri auniimiri kôo béaa. [Â gorodà na câgo caa wâjué me còwâ dariwà]†? Pwiri guwà gére niimiri pâ câgo caa nûnûma bwàti? Pwiri go

1:13-14 2 Korénito 5.12; Filipi 2.16   **1:16** 1 Korénito 16.5-6

† **1:17** 2e phrase—Wà tèpa èpàri Paulo, âna rà ina pâ, é pwi apwâ, ba câe caa cairà wiâra auinabéaa kêe. É ipwamuruê ni wà Paulo, ma ina pwi majoro pwina é pwa: Dau nûmee na é cairà, êco na, géé na càuru pai tère kêe pâ, bwaa càcaa wâdé pâ tûa kàra, â é pitòotéri auniimiri kêe. Ba wiàna é cairà wài, â péa tà tòina pai pitâa kàra ma wàé, â o càcaa wâdé tée. Êkaa na é pwa tii tàra, ba na é pwarà ma patêrerà. (Còo 2 Korénito 2.3.) Â é niimiri pâ, ée mwa cairà, géé na càùé, naa na ipwàdée. (Còo 2 Korénito 13.10.)

pwaduwa kà tàpé na rà ina pâ «üu» naa nūmarà na rà ina pâ «bwa»? ¹⁸ Bwa. Cāgo caa wàrapwiri. Â é nye paājupâraô wà Pwiduée. Ba wiàna é tà mwü, â wāgo mwara, âna go tà mwü. Â wiàna go ina tàwà pâ «üu», âna pai ina wèè pâ «üu»†!

¹⁹ Guwà tēre, wà pwi Kériso Iésu, na bà picémara tàwà ma wà Silas ma wà Timotéo, âna wàè kaa *Pwina naî Pwiduée [na é âjupâra. Ba wàè, âna é popai géé jaa Pwiduée] na é ina tâjè pâ «Üu, wâdé na wàra!» Â câé caa pwi a-ina pâ «Matâra...»§. ²⁰ Â é ina pâ «üu» ba na jè tòpi diri é pâ aupwényunyûari kà Pwiduée, na é jèè nye mara ina. Â nye géé goo Kériso, na jè cau pwamaina Pwiduée ma ina diri pâ: «Üu! Amen! Wâdé na wàra!»

²¹ Â nye wà Pwiduée, na é nama jè cimwü [wāgo ma wāguwà] naa goo Kériso. Ba wàè na é pitòrigarijè* ba kêe. ²² Â é jèè nye naa tâjè é *Nyuâaê Pwicîri, naa na pwâranūmajè, ba na câmu kêe [pâ, jè tèpa âboro kêe]. Wàépwiri é bétapoo *aupwényunyûari, na naa tâjè.

Majoroé ma câé caa me

²³ Go nye âjupâra†, â é paājupâraô mwara wà Pwiduée, na go ina pâ: Wàéni é majoroé ma câgo caa wājué cōwâ medariwà naa Korénito. Ba càcaa nūmoo na guwà tòina [goro pâ popai kôo tàwà na

† **1:18** Grec: Wà Pwiduée, âna é tâa na pai tâa kêe, ba na é popai +kôo tàwà, âna càcaa «üu» ma «bwa». **1:19** Apostolo 18.5 § **1:19**

Matâra... Grec: «Üu» ma «bwa». **1:20** Auinapàpari 3.14 * **1:21** Pitòrigarijè—Grec: Oint. Cōo note goo Luka 4.18. **1:22** 2 Korénito

5.5; Éféso 1.13–14 † **1:23** Go nye âjupâra—Grec: {Go ipwataâboro} naa goro é wâro kôo.

gòo]. ²⁴ Ba càcaa nümoo na go pitûâ jaiwà. Ba guwà jèe nye cimwü naa na ê cèikî kàwà. Â nümoo na jè piwakè naima, ba na jè cau ipwàdéé.

2

¹⁻³ Wiàna go ipwàdéé, â wâguwà mwara, âna guwà ipwàdéé. Â mu nye tà wâguwà, na mu dau pagòo-o; â wâdé na wàrapwiri. Êco na, wiàna guwà tòina, â o wàilàapà na o mwa nama go ipwàdéé? Êkaa na jèe càcaa nümoo na go patùrawà ba gòo mwara goo cè pwina go pâmari naa jaawà*. Wàé kaa pwiri ê majoroé ma go pitòotéri auniimiri kôo, ⁴ â go po pwa tii paé dariwà†. Êco na po dau tòina ma pikîri ê pwâranümoo, â go dau i, ba go tâmogòori pâ guwà o tòina goro ê pwina go ina‡. Dau wâdé tôo co, na go paari tàwà ê pimeaari kôo, na dau maina ba kàwà.

Pwanauri pwi âboro na é pwa na èpà tàwà

⁵ Wà pwi âboro na é wâjaawà, na ia é tubaèpà tôo§, âna dau maina ê èpà na é pwa tàwà, jiio. Wàépwiri ê majoroé ma jè cau tòina. Êco na câgo caa dàbamaina*, ba càcaa muru na dau maina. ⁶ Ba

1:24 1 Péturu 5.3   **2:1-3** 1 Korénito 4.21   * **2:1-3** 4e phrase—Grec: Êkaa na go niimiri pâ, o câgo caa wâjué còwâ naa jaawà, ma go nama guwà pikîri.   **2:4** Apostolo 20.31   † **2:4** Go po pwa tii paé dariwà—Ê tii bèepwiri, âna pitubatiâu. (Câé caa ina ê bétapoo tii tà tàpé Korénito, na tâa na Tii Pwicîri.)   ‡ **2:4** Ba go tâmogòori pâ, guwà o tòina goro ê pwina go ina—Grec: Càcaa târa ma guwà pikîri.   § **2:5** Wà pwi âboro na é wâjaawà, na ia é tubaèpà tôo—Grec: Wiàna é nama {jè} pikîri wà pwi jè âboro.

* **2:5** Dàbamaina—Exagérer.

guwà jèe nye pitèié†, â guwà nye paari têe ê èpà kêe. Â jèe nye pâri.

⁷ Â nabàni, âna wâdé na guwà pwanaurié, ma pagòóé mwara. Ba é péa panuâ [ê cèikî kêe] géé goro ê pai tòina kêe, na dau maina. ⁸ Â go tacoo goowà pâ, na [guwà nama caapwi pwâranümawà, ma] guwà paari têe còwâ ê pimeaari kàwà‡.

⁹ Â, na ia go wii, âna târa ma còo [ê pwâranümawà] pâ, pwiri guwà pitêre dòo, naa na diri pâ ére. ¹⁰ Â wiàna guwà pwanauri wà pwi âboro bèepwiri, â wâgo mwara, âna go o pwanaurié. Â nye âjupâra pâ, go jèe pwanaurié, ba kàwà, naa na nee Kériso. Â go niimiri pâ, ê èpà na é pwa tòo, âna càcaa dau maina§. ¹¹ Wiàna jè wàrapwiri, â o ticè naigé kà *Caatana, ma é piwâmijè. Ba jè tâmogòori bwàti ê pâ tûâ kêe.

Jè piétò géé goo Iésu Kériso

¹² Go jèe pâra naa Troas, ba na go picémara ê *Picémara Wâdé kà Kériso. Â, na ia go tèepaa pâ, â go pâmari pâ, é jèe nye pwabwàti ê naigé kòo wà Pwiduée. ¹³ Êco na go po dau pidumapié goo pwi béèò Tito. Ba go tapacîê, â câé caa tèepaa. Â go jèe picijii tàpé Troas, â go wâjué me còwâ naani, Macédoine, [ba na go mudèe].

† **2:6** Guwà jèe nye pitèié—Grec: Ê auwâru géé goowà, âna rà jèe pitèié. Pwiri ê pai pitèi kà tèpa cèikî na rà ipitiri. ‡ **2:8** Paari têe còwâ ê pimeaari kàwà—Pwiri pai ina wèe pâ, rà tòpié còwâ naa na picaatâa kàra. § **2:10** Dernière phrase—Grec: Wiàna go pwanaurié goo cè jè muru. **2:11** Luka 22.31 **2:12** Apostolo 14.27; 1 Korénito 16.9 **2:13** Apostolo 20.1

14 Êco na jè ipwaolé tà Pwiduée! Ba é jèe piétò wà Kériso. Â é popajè*, na ara tèpa âboro diri, pwacèwii ê pwâra paa kêe na é piétò. Â jè paarié naa na diri pâ ére, pwacèwii jè ûraara muru na wâdé, na é pâra pitiri pâ ére.

15-16 Üu, jè pwacèwii ê jawé ûrea, ê pwi âraimeai, na é naa tà Pwiduée, wà Kériso. Â wà pâra tàpé na é gére pa-udòrà mwara, âna rà tère pwi jawé ûrea-bà na dau wâdé awé, â é naa tàra ê *âji wâro [dàra gòiri jaaé]. Â napwa naa goo wà tàpé na rà gére tubatiàu ê wâro kâra, wâiti jiié, âna rà tère co é ûraara muru na bà, na wâbu, na pame tàra ê pwâra bà.

O wàilàpà na pâri ma é pwa ê wakè bèepwiri, [wakè kâra *apostolo? O nye ticè, êco pwi âboro na é pitu tée wà Pwiduée]. 17 Po dau wâru tàpé na rà pa popai kà Pwiduée, ba na rà bu mwani ma bu neemururà goo. Â câgo caa pwacèwiirà. Ba wâgo, âna go pwi ênawéna kà Kériso, na go ina é âjupâra, na ara Pwiduée. Ba wàé pwi a cùruo.

3

Go picémara auipwataâboro târa wâro

1 Gona [guwà niimiri pâ] go tapoo pi-ina kôo mwara? Bwa. Ba câgo caa pwaduwà kà tèpa pwa pupûra, na rà nama guwà wii ê pâ popai na wâdé naa goorà, ba na rà paari târa pâra wâra pwapwicîri. Bwa; câgo caa wârapwiri! 2 Ba é tii kôo, âna wâguwà, na jèe nye wii naa na pwâranümo. Â

---

* **2:14** Popajè—é, Popabà. Pwiri é inaé ma pâra tèpa apostolo.
2:15-16 Luka 2.34; 2 Korénito 3.5-6   **3:1** Apostolo 18.27; 2 Korénito 5.12   **3:2** 1 Korénito 9.2

pâri ma rà pûra diri tèpa âboro, [na rà còoina ê wakè kôo naa jaawà].

³ Ba wà Kériso, âna wàé na é jèe nye wii ê tii bèepwiri. Â wâgo, âna go nye po pwi a-ipa popai—popai naa na tii na càcaa wii goro bépwa tii, â wii goro ê Nyuââê Pwicîri kà Pwiduée, na é wâro*. Tii na càcaa wii mwara, naa gòro atüt†, â wii naa na pwâranümara âboro.

⁴ Go cimwü [na go ina pwiri] gée goo na go cèikî ba gòo naa goo Pwiduée, ba go tâa goo Kériso. ⁵ Â câgo caa niimiri pâ go ipwa acari, ê wakè na é naa tôo. Â nye wà Pwiduée, na é nama pâriô ma go pwa. ⁶ Â wàé na é nama go pwi a pame ê *auipwataâboro kêe na bwaa âmuê, [na é pwa ba kâjè, wàijè ê Ba kêe].

Ê auipwataâboro bèepwiri, âna càcaa me gée goro ê naèa na wii; ba muru me goro ê Nyuââê Pwicîri. Ê naèa na wii, âna é nama jè bà. Êco na é Nyuââê Pwicîri, âna é nama jè wâro.

Dau maina awé muugère

⁷ Wà *Moosé, âna ia é pame ê naèa, na wii naa gòro atü. Â é naèa bèepwiri, âna é pame co é pwâra bà. Âjupâra pâ, na ia é tèepaa, â é tèepaa naa na muugère kà Pwiduée. Ba é naporomee wà Moosé,

---

3:3 Exode 24.12; Jérémie 31.33; Ézékiel 36.26–27 * **3:3** Pwiduée, na é wâro—é, Pwiduée, na é naa ê wâro. † **3:3** Wii...naa gòro atü—É ina wà Paulo é Naèa kà Moosé. (Còo Exode 24.12.) Â é mara inapàpari béaa wà i péroféta Iéremia pâ, ê naèa na bwaa âmuê, âna o wii naa na pwâranüma tèpa âboro (Còo Jérémie 31.33; Ézékiel 11.19; 36.26–27.) **3:6** Jérémie 31.31; Ioane 6.63; 1 Korénito 11.25 **3:7** Exode 34.29

âna dau pwâra goo, â càcaa pâri ma rà ucâri wà tèpa *Isaraéla. Êco na é muugère bèepwiri âna càcaa gòiri.

⁸ Â napwa naa goo é auipwata-âboro[†] na é pawârojè, na é pame é Nyuâaê Pwicîri, âna dau maina awé é muugère kêe. ⁹ Â wiàna é naèà na é naa wârimuru tâjè, âna muugère, â o mwa wànau cè pai maina awé é muugère kêe auipwata-âboro, na é nama jè *târù [na ara Pwiduée]? ¹⁰ Ûu, é muugère [kâra é naèà] âna muru na dau kêri, naa goro jènere é muugère [kâra auipwataâboro na bwaa âmuê]. ¹¹ Ba wiàna jèe pwa muugère kêe é pwina càcaa gòiri, â o mwa wànau cè pai dau muugère kêe é pwina tâa dâra gòiri?

Jè côo muugère kà Pwi Ukai

¹² É nama jè gòo é auipwataâboro bèepwiri, na é pwa ba kâjè wà Pwiduée\$. Â câjè caa piwâ, [na jè piênawéna kêe]. ¹³ Â câjè mu caa pwaduwa kà Moosé, na ia é cajipi é naporomee, na ia é coo ara é Ba kêe, tèpa Isaraéla. Ba tàutêe na rà côo é muugère na tâa gòé, na é gére pitiâu boo.

¹⁴ Â napwa naa goo wà tèpa Isaraéla, âna nye dau câmoori kaa é pwâranümarà, tèepaa naa goro nabà. Ba, naa rà pûra ma tère é pâ tii goro é naèà*—tii goro é auipwataâboro béaa—[â càra caa côoina é âjupâra na tâa na. Ba pwacèwii na] târamiri é naporomeerà goro cè imwaano. Â càcaa [pâri ma

---

[†] **3:8** Auipwataâboro—Grec: Wakè (ministère). Ipaiwà naa na pâ nee tii 9 ma 10. **3:9** Deutéronome 27.26; Roma 1.17 § **3:12** Ê auipwataâboro bèepwiri, na é pwa ba kâjè wà Pwiduée—Grec: Espérance. **3:13** Exode 34.33 * **3:14** Ê pâ tii goro é naèà—Aamwari Béaa (l'Ancien Testament).

rà] dàgòtù ê imwaano bèepwiri, êco wiàna rà tâa goo Kériso.

¹⁵ Üu, âjupâra pâ, tiagoo nabàni, âna pwacèwii naa târamiri aunünúma kà tèpa Isaraéla, na rà mu pûra ê tii kà Moosé. ¹⁶ Êco na, wiàna é biié dà Pwi Ukai wà pwi jè âboro, â o tûu ê ocajipi naporomee. ¹⁷ Ba wà Pwi Ukai, âna wàé ê Nyuâaê. Â ê Nyuâaê kà Pwi Ukai, âna é tipijè géé goo é pâ pwina tòojè, â jèe nye ticè na cipajè. ¹⁸ Â jèe cau dàgòtù géé naporomeejè ê ocajipi wèe, ba na jè pwacèwii ê garaaci na pwâra, goro é muugère kà Pwiduée. Ba ê Nyuâaê kà Pwi Ukai, âna é gére pitòotérijè, ba na jè pwacèwiié, â ba na jè tâa na é muugère, na pimaina too.

4

Picémara Wâdé âna pwéelaa naa na bàuté

¹ Wà Pwiduée, âna é panuâ tóo ê wakè bèepwiri, naa na pai wâdé kêe. Wàépwiri ê majoroé ma câgo caa pidumapiê, â càcaa oratóo [goo é pâ aré ma tòina na go tâa na].

² Â go jèe mara niimiri pâ, [wiàna go picémara târa pâ âboro] â o câgo caa ina cè ji caapwi popai na pwâ. Â câgo caa naapwàniri cè ji caapwi muru, [ba na go nama purâra ê wakè kôo]. Bwa! Tàutóo goo é pwâra càra âboro, na jè kamu goo. Ba go wakè na âjupâra. Â câgo caa ébii é Popai kà Pwiduée; â go paari bwàti é âjupâra naa naporomee Pwiduée. Â wà tèpa âboro, âna rà o tâmogòori naa na *pwâratùra-nigée-goorà [pâ, go

pwi âboro na câgo caa piwâmirà]. ³ Ba ê Picémara Wâdé na go inapàpari, âna pwéelaa. Â pâri ma rà tâmogòori ê èreê.

Êco naa goo tàpé na rà tubatiàu ê wâro kàra, wâiti jii Pwiduée, ba cârù tàrà*. ⁴ Ba wà *Caatana, pwi ukai kâra ê gòropuu bèeni, âna é nama rà bwi, ba na o càra caa tâmogòori, ma càra caa cèikî. Êkaa na càra caa còo ê pwéelaa—ba càra caa tâmogòori ê *Picémara Wâdé, goo ê pai muugère kà Kériso. Ba wà Kériso, âna wàé kaa, na é paari tâjè wà Pwiduée, ba na jè tâmogòorié bwàti†.

⁵ Ba, na go pwa pupûra, â câgo caa pi-inapàpario còwâ tàwà. Â go inapàpari co wà Kériso Iésu, Pwi Ukai. Â géé gooé, âna go pwi ênawéna kàwà.

⁶ Biu, âna é ina wà Pwiduée pâ: *Wâdé na é tèepaa ê pwéelaa naa nabibiu kâra ê bàutê.* *Genèse*

1.3 Â wà pwi Pwiduée-bà, âna wàé kaa, na é nama tèepaa ê pwéelaa kêe, naa na pwâranümoo, ba na go o tâmogòori pâ, ê muugère kêe, âna é tâa goo Kériso†.

Cimwü cèikî kà Paulo naa na aré

⁷ [Ê pwi pwéelaa bèepwiri na é wâgoojè, âna é pwacèwii] ê pâ wâdé, na dau maina ê wâri wèe. Êco na jè pwacèwii ê wâra jawé puu [na càcaa gòo]. Â êkaa pwiri, na rà nye tâmogòori pâ âboro, pâ, càcaa

* **4:3** Grec: Nye târamiri ê Picémara Wâdé +kòo, tà tàpé na rà gére bà. **4:4** Éféso 2.2; Kolosé 1.15; Hébéru 1.3 † **4:4** Dernière phrase—Grec: Ba é pwi ânuuru Pwiduée. **4:6** Genèse 1.3; Ésaïe 9.1; 2 Korénito 3.18 † **4:6** Ê muugère kêe, âna é tâa goo Kériso—Grec: Ê muugère kà Pwiduée, naa goro naporomee Kériso. **4:7** 2 Korénito 5.1

me géé goojè, ê pàtàmee na dau maina awé na tâa goojè; â nye me géé goo wà Pwiduée.

⁸ Ûu, go§ nye dau tâa na aré ma tòina na diri pâ ére, êco na càcaa còogaio. Â nye ciburà pwa na go pidumapiê, êco na go nye tà cimwü. ⁹ Rà nye ciburà pwa ê pwina èpà tîo, êco na wà Pwiduée, âna câé caa panuâô. Â rà nye téurao naa napuu, êco na go nye cimadò còwâ. ¹⁰⁻¹¹ Êdiri pâ tòotù, âna go nye pipwabwàtio târa bà, ba kà Iésu. Ba pwacèwii na go tàgére pa naa na naiio pai bà kêe—ê naiio na ée mwa bà. Êco na go nye popa mwara naa gooò ê pai wâro kêe còwâ. Â wà tèpa âboro, âna rà o còo pwiri.

¹² Â wiàna go pibwéka târa ma go bà, â târa ma tâa tàwà ê *âji wâro*. ¹³ Ba jèe nye wii naa na *Tii Pwicîri, pâ: *Go cèikî naa goo Pwiduée. Êkaa na go tùra. Psaume 116.10* Â ê cèikî bèepwiri, âna ê cèikî kôo. Â êkaa pwiri na go picémara ê popai kêe.

É pawâroò còwâ ba go tâa gooé

¹⁴ Ba go tâmogòori pâ wà Pwiduée, âna é pawâro còwâ Pwi Ukai Iésu géé na aubà. Â ée mwa pawâroò còwâ, ba go tâa goo Iésu. Â ée mwa popajè naima ma wâguwà, ma jèe cima aráe. ¹⁵ Êkaa

---

4:8 2 Korénito 1.8, 7.5 § **4:8** Go—Grec: Nous (pwacèwii bu, bà, é, jèe naa na paicî). Êco na wà Paulo, âna é ina pâ muru na tèepaa tée, pwi apostolo. Ipaiwà naa na pâ nee tii 8–15. (Còo mwara note goo 2 Korénito 1.6.) **4:10-11** 1 Korénito 15.31 **4:10-11** Roma 8.36

* **4:12** Grec: Êkaa na é waké pwâra bà, naa +gooò; â ê wâro, âna é {tâa} goowà. **4:13** Psaume 116.10 **4:14** 1 Korénito 6.14

na *pwényunyuâariwà, na go tâa na aré. Â, na wàrapwiri, â è pâ wâdé kà Pwiduée, âna pibwiari† pâ. Â o wâru cè tèpa âboro, na rà o tâmogòori è pâ aupwényunyuâari kêe, na me gée goo è *pimeaari imudi kêe. Â rà o ipwaolé ma ipwamainaê. Â o pimaina pâ è muugère kêe, ma è pai maina kêe‡.

Càcaa gòiri aré kâjè nabà

¹⁶ Gée goro diri [pâ aupwényu-nyuâari-bà] â o càcaa oratâjè. Ba wiàna jèe pitàbàtù§ boo còwâ è naiijè [ma ée pâra dâra è pwâra bà]; â napwa naa goo è âji wâro na wâgoojè, âna é pimaina too. ¹⁷ Â wiàna jè tâa na aré na pâ tòotù bèeni, âna càcaa maina, â o càcaa târa gòiri. Ba è pâ pwiibà, âna târa ipwabwâtijè, ba na o tâa tâjè è muugère. Â è muugère-bà, âna o dau maina awé, jii è pai tâa na aré kâjè nabà. Â é tà tâa jaajè dâra gòiri awé.

¹⁸ Êkaa na, jè cibwaa nama piâjimuru tâjè è pâ pwina jè còo goro du âraporomeejè. Ba o càra caa tà tâa awé. Â jè dau naa nùmajè naa goro pâ muru na câjè caa còo goro du âraporomeejè. Ba pâ muru na rà o tâa dâra gòiri awé.

5

Naiiri âboro na bwaa âmué

---

† **4:15** Pibwiari—Se répandre, s'élargir. Pipâra pâ. ‡ **4:15** Grec: Ba diri pâ pwi bèepwiri, âna tèepaa gée goowà, ba na é pipâra pâ è pimeaari imudi. Â o wâru tàpé na rà o pwamaina Pwiduée, naa na pwényuâa kêe. § **4:16** Éféso 3.16 § **4:16** Pitàbàtù—Descendre, diminuer. Boo. ¶ **4:17** Roma 8.17–18 ¶ **4:18** Kolosé 1.16

¹ Ûna jè gére wâro ni gòropuu, â ê naiijè, âna pwacèwii ê wâ imwaano, na o mwa ténoori na jè tòotù. Êco na jè tâmogòori pâ, pwa ê pwi wâ kâjè, na é wânidò *napwéretòotù. Ê pwi wâ-bà, âna é nye tà tâa awé, ba wâ bari kà Pwiduée, â càcaa muru bari kâra âboro. [Ê pwi wâ bèepwiri, âna é naiijè na bwaa âmuê].

² Nabàni, âna jè maagé còo, â jè càwé. Ba jèe dau gòo tâjè, ma jè tapacîri ê naiijè* na o mwa naa tâjè, naanidò napwéretòotù. ³ [Ê naiiri âboro bèepwiri, âna é pwacèwii ê jè ârabwée, na o mwa naa tâjè.] Â wiàna jè coona, â o câjè caa cicapé na ara Pwiduée. Ba o naa târa é nyuâajè ê naiié na bwaa âmuê.

⁴ Ûu kaa. Ba ûna jè wâro ni gòropuu, â jè nye dau càwé kaa, goro pai maagé kâjè. Â wiàna càcaa nûmajè naa tiâu ârabwée kâjè, êco na o mwa dau wâdé tâjè, na jè o tòpwùtù ê dòro ârabwée, ma jè coona jè ârabwée na bwaa jajau—[naiiri âboro] na o câ mwa caa bà!

⁵ Â nye wà Pwiduée, na é jèe pwabwàtijè, târa é wâro bèepwiri. Â é naa tâjè ê Nyuâaê Pwicîri, ba na é pwi pâbéaa kâra ê pâ aupwényunyûâari na é naa, â târa ma é *paâjupâra mwara pâ, jè o mwa cau tòpi diri ê pàra pwi†. ⁶ Êkaa na wâdé na jè tà ciburà piègòtùru ma ipwàdé!

5:1 2 Korénito 4.7   **5:2** Roma 8.23   * **5:2** Jè tapacîri ê naiijè—Grec: Nûmajè na jè coona ê wâ bèepwiri. Naa na pâ nee tii 2–5, âna wà Paulo, âna é naanaimari du ucina goo ê naiijè—ucina goo wâ imwaano, ma ucina goo ârabwée kâjè. † **5:5** 2e phrase—Ê popai grec, âna pai ina wèe pâ, prémices ma garantie.   **5:6** Hébéru 11.13–16

Jè wâro na cèikî

Âjupâra pâ, na pàara na jè gére wâro na naiijè, naani gòropuu, â bwaa câjè caa pâji pitànaima ma Pwi Ukai. ⁷ Êco na jè wâro na ê cèikî, â câjè caa wâro wiâra ê pwina jè côo goro ê du âraporomeejè. ⁸ Â wàépwiri ê majoroé ma jè tà ciburà piêgòtùru ma ipwàdé. Ba wâdé tâjè na jè pâra géé na ê pwi naiiri âboro bèeni, ba na jè pitànaima ma wà Pwi Ukai.

⁹ Â ê pwina piâjimuru tâjè, âna, na jè mudàra ma wâdé tà wà Pwидуée wàijè—wiàna jè bwaa wâro [ni gòropuu] na naiiri âboro bèeni, é, wiàna jè pâra géé na. ¹⁰ Ba jè o cau coo ara Iésu Kériso, ba na é pitèijè. Â ée mwa ipâdi tâjè, wiâra ê pwina jè pwa naani gòropuu, wiàna wâdé, é, wiàna èpà.

Go pame popai goro pinaanapô

¹¹ Pârajè na jè piaabòrijè na ara Pwi Ukai, ma dau papwicîriê. Napwa naa good†, âna go tà ciburà niimiri ê pwiibà. Â wàé kaa pwiri, na go dau patùra pâ âboro, ba na rà pibiirà dèe. Â é tâmogòori ê pwâranümoo wà Pwидуée. Â go wâari pâ, wâguwà mwara, âna guwà tâmogòorio bwàti. ¹² Guwà cibwaa niimiri pâ go ciburà pi-ina kôo. Nümoo co, na guwà ipwàdé good. Â go naa tàwà mwara, é bétòpi tà tèpa ipwamainarà—wàilà na rà pi-ina kàra, goro pâ muru na jè côo goro du âraporomeejè, â càcaa géé goo pâ muru na wâna pwâranümajè.

5:8 Filipi 1.23   **5:9** Kolosé 1.10; 1 Tésalonika 4.1   **5:10**
 Eclésiaste 12.14   † **5:11** Good—Grec: Goobà. Êco na munaa é
 pi-inaê còwà wà Paulo, naa na pâ nee tii 10 tiagoro nee tii 15. (Còo
 mwara note goo 2 Korénito 1.6.)

13 Pwiri [rà o ina pâ] go pigù, na go ina pwiri. Â wiàna wàrapwiri, â go pigù ba kà Pwiduée. Â wiàna go pwa goro tàmanga ma goro autâmogòrimuru, â go wàrapwiri, ba na guwà tòpi ê popai kôo§!

14 [Napwa naa goo ê pwina go pwa, âna] go nye pitêre dâra ê pimeaari kà Kériso, [naa na diri pâ ére]. Ba go tàmogòori pâ, caapwi pwi âboro, [wà Kériso] âna é bà ba kâjè diri. Êkaa na wàijè, âna jè jèe bà [naa goro ê wâro kâjè béaa]. 15 Â jè cibwaa tà wâro ba kâjè co. Ba wiàna é bà wà Kériso ma pawâroé còwâ, â wiàna é pawârojè, â wâdé na jè wâro ba kêe.

Pinaanapô na é naigé mee Kériso

16 Êkaa na jèe câgo caa còo wà tèpa âboro, goro pai còo kà tàpé na càra caa tàmogòori wà Pwiduée* Béaa, âna go† mu wàrapwiri târa pai còo kòo wà Kériso, êco na nabâni, âna jèe câgo mwa caa wàrapwiri. 17 Ba wiàna é tâa goo Kériso wà pwi jè âboro, â [wà Pwiduée, âna é] tòpò naa gooé ê wâro na bwaa âmuê. Â jèe tiâu diri pâ muru béaa. Êdiri pâ muru na wâni, âna bwaa po âmuê diri.

18-19 Ba wà Pwiduée, âna é jèe tòpò pinaanapô naa nabibiu kâjè ma wàé, na é naigé mee Kériso. Â é pwanauri ê pâ èpà kâjè. Ba wàépwiri kaa ê aunünüma kêe gée na biu, na é gére naame goo

---

§ 5:13 Ba na guwà tòpi ê popai kôo—Grec: Ba kàwà. 5:15 Roma 14.7-8 * 5:16 Goro pai còo... Grec: Wiâra ê naiiri âboro. † 5:16 Go—é, Jè, é, Bà. Còo note goo 2 Korénito 1.6. 5:17 Roma 8.1; Galatia 6.15 5:18-19 Roma 5.10 5:18-19 Roma 3.23-25

Kériso, naa jaajè tèpa âboro†. Â wàé kaa pwiri ê wakè kôo, ba na go pame târa pâ âboro ê popai goro ê pinaanapô bèepwiri, ²⁰ naa na nee Kériso. Â wâguwà, âna guwà tère ê popai, ba é todàwà wà Pwiduée, ba na o tâa tàwà ê pinaanapô bèepwiri, naa nabibiu kàwà ma wàé.

Â go tacoo goowà, naa na nee Kériso, ba na guwà tòpi ê popai§. ²¹ Ba wâdé tà Pwiduée na jè *târù na araé. Â é jèè pwa ma jè târù, géé goo Kériso. Guwà tère ê pwina é pwa ba kâjè wà Kériso. Ba pwi a ticè èpà kêe, êco na wà Pwiduée, âna é tòpò naa gòé, diri é pâ èpà kâjè, ba na é tòpò naa gooje diri é *târù ma pai wâdé kà Kériso*.

6

Tòpi pimeari kêe nabàni!

¹ Wâgo, âna bu wakè naima ma wà Pwiduée*. Êkaa na go tacoo goowà pâ, na guwà cibwaa ipwa-imudiri é pwina é naa tàwà wà Pwiduée, naa na *pimeari imudi kêe. ² Ba é jèè nye ina pâ:

Na pwi pàara,

---

† **5:18-19** ^{3^e} phrase—Grec: Wà Pwiduée âna é tâa goo Kériso, ba na é wàrapwiri tà tèpa âboro. § **5:20** Grec: +Go pwi a-ipa popai naa na nee Kériso, ba pwacèwii na wà Pwiduée, na é patèrewà goodò. Êkaa na go tacoo goowà naa na nee Kériso, pâ, na guwà pinaanapô ma wà Pwiduée. **5:21** Hébéru 4.15 * **5:21** Grec: Wà pwina caé caa tâmogòori é èpà, âna é pâ nau pwi èpà, ba na jèè pâ nau târù na ara Pwiduée. * **6:1** ^{1^r} *e* phrase—Grec: Wàibà, âna bà wakè naima ma wà Pwiduée. Munaa é pi-inaé còwà wà Paulo. Êco na matâra pâ, é pi-inarà ma wà pàra tèpa apostolo bée. Ipaiwà naa na pâ nee tii 1-13. (Còo mwara note goo 2 Korénito 1.6.) **6:2** Ésaie 49.8

*na go o pitòrigari,
 âna go o têregà.
 Â go o pitu tâgà,
 na tòotù na go pacoò.
 Â go o pa-udògà
 na pwi tòotù
 na go o mwa pitapwâina†.*

Ésaïe 49.8

Â guwà têre, jèe tèepaa pwi tòotù-bà! Jèe nabà, na é upajè wà Pwiduée, [â é naa tâjè ê *âji wâro jaaé]!

Aré kà Paulo goo wà Kériso

³ Càcaa nūmoo na go nama tanoori ê pâ âboro goro cè càrao, ba na rà cibwaa ina ba èpà ê wakè kôo.

⁴⁻⁵ Bwa. Go nye paari, na diri pâ ére, pâ, go pwi âji ênawéna kà Pwiduée. Â wàépwiri na go dau gòo naa na pidàpwicâari, naa na pâ muru na èpà na wâru, na tèepaa mariô—ê aré, ma ora, ma copwa, ma pai wâgotôo. Ba rà pâdio tèpa âboro, â rà tüô naa na karapuu. Â go mu uru géé nabibiu kêra pâ pubu âboro, na rà putàmu naa goodè. Â go nye tà ciburà wakè ba gòo, tiagoo na ticè nii kôo.

É pidàpwicâarié, â é tà wakè

⁶⁻⁷ Naa na diri ê pâ pwiibà, âna go nye tà ciburà paari pâ, go pwi âji ênawéna kà Pwiduée, goro pai pitòimiriô, ma pai tâmogòorimuru kôo, ma pai pidàpwicâariô. Â go nye tà ciburà pitu târa pâ âboro,

† **6:2** Pitapwâina—Choisir, déterminer. **6:4-5** 2 Korénito 11.23–27
6:6-7 1 Timotéo 4.12

ma meaarirà, géé na âji pwâranümo. Â go nye tà wakè goro ê pàtàmara ê Nyuâaê Pwicîri. Â nye tàrù na go picémara pâ ê Popai kêe. Ûu, ê càrao bèepwiri na *tàrù, âna pwacèwii ê neemuru paa kôo, târa ipwamuruô, â târa nama pipâra pâ ê *Picémara Wâdé.

⁸ [Na go wakè ba kà Pwi Ukai, â câgo caa ipacè naa goo ê pwina rà niimiri wà tèpa âboro.] Ba wà pàra tàpé, âna rà inaô ba wâdé; â wà pàra tàpé mwara, âna rà inaô ba èpà. Â wà pàra tàpé, âna rà picagòtùo; â wà pàra tàpé, âna rà piècaario. Â wà pàra tàpé mwara, âna rà ina pâ, go pwi a pwâ; êco na go nye ina ê âjupâra.

⁹ Â rà ina pàra tàpé pâ, càra caa tâmogòorio. Êco na dau wâru tàpé na rà tâmogòorio bwàti†. Â pwa wârimuru tôo ba gòo, â pwa na go bà§. Êco na bwaa nye wâgo-ni, tàgère wâro.

¹⁰ Ûu, go nye dau tâa na aré, êco na go nye tà ipwàdé. Â wiàna ticè wâdé kôo ni gòropuu, â dau wâru pâ wâdé, na go tòpò naa na pâ pwâranümara âboro. Ba wiàna nye ticè kôo, â âjupâra pâ, kôo diri ê pâ muru.

¹¹ Ico tèpa béeò Korénito, go tàpiri tàwà ni ê pwâranümo. Â nye ticè na go naapwàniri goowà, naa na diri ê pwina go ina tàwà. ¹² Ba dau wânümo tàwà. Â [wiàna pwa cè pwina pitâa nabibiu kâjè, â munaa] câguwà caa wâdéario géé na âji pwâranümawà? ¹³ Go patùrawà ni, pwacèwii na

---

6:9 2 Korénito 4.10 † **6:9** 2e phrase—é, Wà Pwiduée, âna é tâmogòorio bwàti. § **6:9** 3e phrase—Grec: {Rà niimiri pâ go} gére bà. **6:13** 1 Korénito 4.14

guwà tèpa âji naîô. Â wâguwà, âna wâdé na guwà ipwacèwiio, ma tòpio bwàti naa na âji pwâranüma!

Pâra jii tàpé na rà pwa na èpà

¹⁴ Guwà cibwaa ipiiwà, naa goo tàpé na càra caa cèikî naa goo Pwiduée. Ba càcaa pâri ma guwà wârori ê wâro kàra. Wânau? Pâri ma ru picaatâa ê wâdé ma èpà? Pâri ma ru picaatâa ê pwéelaa ma bàutê? ¹⁵ Pâri ma ru picaatâa wà Kériso ma wà Béliâl [**Caatana*]? Pâri ma caapwi pai côo kà pwi a cèikî naa goo Pwiduée, ma wà pwina câé caa cèikî? ¹⁶ Dà cè pwina ipaiwà naa goo ê pâ ânuuru duée*, ma ê wâra pwapwicîri kà Pwiduée? Bwa! Ba wàijè, âna jè wâra pwapwicîri kà Pwiduée, na é wâro. Ba é jèè ina pâ:

Go tâa jaa pwi Ba bèeni.

Â bu picaapâra.

Go o mwa pwi Pwiduée kêe.

Â ée mwa pwi Ba kôo.

Lévitique 26.12; Ézékiel 37.27

¹⁷ Â é ina mwara wà Pwi Ukai Pwiduée pâ:

Guwà pâra jiiirà.

Guwà pwa-ité tâa.

Naaco pâ tûa kàra,

tûa na dau miiri.

Â go o mwa tòpiwà.

6:14 Éféso 5.11   **6:16** Lévitique 26.12; 1 Korénito 3.16   * **6:16** Ânuuru duée—Idole. Côo Ânuurumuru naa na Neeremuru (Vocabulaire) naa pwâadàra tii.   **6:17** Ésaïe 52.11; Auinapàpari 18.4

Ésaïe 52.11

18 *Go o mwa pwi caa kàwà,
â guwà o mwa tèpa naiô†,
paa ma ilàri.
Wâgo Pwiduée
na dau pwa nii kôo,
naa gòro diri pâ muru. Nabwé!*

2 Samuel 7.8,14

7

1 [Wà Pwiduée, âna é] ina pâ muru bèepwiri, co tèpa gòrobéeò, ba kâjè [wàijè tèpa naiê]. Êkaa na, wâdé na jè pitâiti jii é pâ muru, na tubaèpà é naiijè ma pwâranümajè. Wâdé na jè cèitiri é èpà géé na wâro kâjè, ma jè dau papwicîrié.

Ipwàdéé kà Paulo goo tàpé Korénito

2 Guwà naa cè autâa kôo, naa na pwâranümawà. Ba câgo mu caa piwâmi cè jè ârapàarawà. Â câgo mu caa ipa-imwüru cè jè âboro jii é cèikî kêe. Â câgo mu caa pwâgâriwà, ba na go popa cè muru jiiwà.

3 Wiàna go ina pwiri, âna càcaa târa pitòtiwà. Ba âjupâra na go jèe nye ina pâ, guwà tâa na pwâranümoo. Â o nye ciburà wàrapwiri, wiàna jè bwaa wâro, é wiàna jè jèe bà. ⁴ Dau maina é cèikî kôo, naa goowà. Ba dau wâdé tôo é wâro kàwà, â

6:18 2 Samuel 7.14; Jérémie 31.9 † **6:18** Guwà o mwa tèpa naiô—Popai na é mara ina wà Pwiduée goo pwi Mesia co. (Còo 2 Samuel 7.14.) Êco na wà Paulo, âna é naanaimari é popai bèepwiri, bau é popai na me géé na Ésaïe 43.6–7 tèpa naiô, paa ma ilàri, ba na é paari pâ, wàijè diri na jè cèikî naa goo Iésu, pwi Mesia, âna jè cau tèpa nai Pwiduée, â tâa tâjè diri pâ aupwényunyuaári kà tèpa âji naiê.

go pwamainawà [goo ê cèikî kàwà]. Â guwà dau pagò-o naa na diri pâ aré kôo, êkaa na go dau ipwàdéé.

⁵ [Go wâjué còwâ naa goo i pwi ia go ina]: Na ia go tèepaa naa na province Macédoine, â nye ticè nao kôo. Ba wâru pâ wià ma pwéretòotù béaa kôo. Ba wâgòroigé, âna go pâmari tàpé na rà cicarao. Â wâna pwâranümo, âna maina pai wâgotôo.

⁶ Êco na wà Pwiduée, âna é pwi a dau pagò wà pwi âboro na ticè nii kêe. Â é nye pagò-o, ba é panuâ medario wà Tito. ⁷ Go ipwàdéé goro pai tèepaa kêe medario, â go dau ipwàdéé goro ê jèkutâ kêe goowà. Ba é piwiâ tôo pâ, guwà dau pagòoé. Â é ina mwara pâ, dau nümawà na guwà còô còwâ, â guwà tà tapaciô. Â guwà po dau tòina [goro ê pâ muru na tèepaa tôo naa jaawà]*. Â é pwa jèkutâ tôo goro ê pimeaari kàwà ba kôo, â dau nümawà na guwà pitu tôo ma pwamuruô. Â dau imaina pâ é ipwàdéé kôo.

Go ipwàdéé ba guwà biiwà

⁸ Tèpa béèò wée, go tâmogòori pâ, guwà tàpo tòina, goo i tii kôo†, naa na jè ji pàara. Â wâgo mwara, âna go tàpo pinünüma còwâ, na jè ji pàara. Êco na nabàni, âna cãgo mwa caa niimiri còwâ. ⁹ Bwa, go ipwàdéé. Â càcaa géé goo pai tòina kàwà, â nye géé

7:5 2 Korénito 2.13 * **7:7** Ê pâ muru na tèepaa tôo naa jaawà—Wà pwi jè ârapàara tàpé Korénito, âna é dau picocoori wà Paulo. (Còo 2 Korénito 10.7.) **7:8** 2 Korénito 2.4 † **7:8** I tii kôo—Tii na ia é pwa, ba na é patùrarà ba gòo. Cãé caa ina bétapoo tii tà tàpé Korénito, na tâa na Tii Pwicîri. (Còo 2 Korénito 2.1–3.)

goo na guwà jèe pinünüma ma guwà biiwà còwâ. Ba muru na dau wâdé tà Pwiduée. Â go còo pâ, i pwi ia go wii, âna càcaa èpà tàwà.

¹⁰ Ba [câjè caa tà niimiri còwâ] ê tòina na wàrapwiri, na é naa tâjè wà Pwiduée. Ba é naa, ba na jè pinünüma ma pitòotéri ê wâro kâjè. Â ê tòina bèepwiri, âna é pame pai udò kâjè [naa na *âji wâro]. Êco na, wiàna jè tòina, â câjè caa biijè, âna muru na èpà†. Ba jè tà ciburà pâra dâra bà, dâra gòiri, iti jii Pwiduée.

¹¹ Tèpa béeò wée, guwà jèe còo cai ê pwina é pwa wà Pwiduée ba kàwà, goro pai tòina kàwà. Wàeni: Guwà ègò, ba na guwà coo iti jii wà pwina é inaô ba èpà§! Jèpwi: Guwà putàmu naa gooé! Jèpwi: Nümawà na guwà pwa wârimuru tée! Jèpwi: Wâgotàwà, ba guwà péa pwa jè muru na càcaa wâdé! Jèpwi: Dau nümawà na guwà còoô [ba na guwà patàmarù pwâranümoo]. Jèpwi: Guwà paari pâ, càcaa wâguwà na guwà pwa na èpà, na pwi pàara-bà.

¹² Na ia go wii tàwà i tii bèepwiri, âna càcaa târa ma go pitòti wà pwina é pwa na èpà, é, târa ma go pwa-muru pwi jè âboro*. Â nye nümoo na é nye paari tàwà wà Pwiduée, pâ, go âji tâa na pwâranümawà. Ba guwà nye pò ma ipwamuruô kaa. ¹³ Â wàè kaa pwiri ê pwina pagò-o.

Go ipwàdéé géé goo Tito

7:10 Mataio 27.3–5; Hébéru 12.16–17 † **7:10** 4e phrase—Grec: Ê pikîri na me géé goo {pâ géaa kâjè naani} gòropuu. § **7:11** Guwà ègò, ba na guwà coo iti jii wà pwina é inaô ba èpà—Grec: Guwà ipamuruwà. * **7:12** Pwi jè âboro—Pai ina wèe pâ wàè, Paulo.

Jèpwi mwara, co tèpa béeò: Go dau ipwàdéé, ba guwà nama é ipwàdéé wà Tito. Ba guwà [cau tòpié bwàti, â guwà] pagdoé ma patàmarù é pwâranümee.

¹⁴ Ia go pi-inawà ba wâdé têe. Â câguwà caa pwa ma go pitòotéri auniimiri kôo, naa goowà. Êkaa na i pwi ia go ina têe, âna popai na âjupâra, pwacèwii na go nye ciburà ina tàwà é âjupâra.

¹⁵ Napwa naa goo wà Tito, âna dau wânümee têe wâguwà. Ba é ina pâ, guwà tòpié, naa na tòimiri ma ipakîri, â guwà dau pitêre dèe. Wâé kaa pwiri é majoroé ma dau maina too é pimeaari kêe ba kàwà. ¹⁶ Üu, go nye dau ipwàdéé kaa, co tèpa béeò, ba pâri ma go pûra naa goowà, naa na diri pâ muru.

bépitu ba kà tèpa cèikî wâ iérusaléma

8

(Naporomee 8–9)

Rà dau naa tèpa Macédoine

¹ Tèpa béeò naa goo Kériso, wâdé na guwà tâmogòori é wakè na é pwa wà Pwiduée géé goro é *pimeaari imudi kêe, naa na pâ wâra pwapwicîri, wâna province Macédoine*. ² Ba rà po dau tâa na aré wà tèpa cèikî wê, â po dau ticè kàra. Êco na rà tà tâa na é ipwàdéé, â rà nye tà naa, naa goro piticèmururu naa goo [é wâdé kàra]. ³ Â wâgo âna go *paâjupâra pâ, rà naa é pwina tà tàra. Â rà naa

---

8:1 Roma 15.26; 2 Korénito 9.1–2   * **8:1** Pâ wâra pwapwicîri... Pâ wâra pwapwicîri na é tòpò wà Paulo naa na du ville Filipi ma Tésalonika, ma pwiri wâ Bérée mwara. (Còo Apostolo 16–17.)

piwéna jii. Âna nye tice âboro cèna é tacoo goorà pâ, na rà naa.

⁴ Pwa jèpwi mwara: Nye wàilà na rà tacoo gooò, ba na pwa cè kàra géé goo ê bépitu na jè naa, ba kà tèpa cèikî wâ *Iérusaléma. ⁵ Â ê pwina rà naa, âna o dau wénari ê pwina go cipacîri géé goorà. Ba rà nye pipanuârà diri tà Pwi Ukai. Â géé na càùé, â rà pipanuârà còwâ tòo, ba rà pitère dâra ê câbawâdé kà Pwiduée.

⁶ [Napwa naa goo ê bépitu ba kà tàpé Iérusaléma, âna] nye wà Tito, na é tapoo ê wakè bèepwiri. [Â wàé na é pagòowà mwara, na guwà pa cè nakake kàwà géé goo.] Êkaa na, go ina tée pâ, wâdé na é pagòowà mwara, ba na guwà tubanabwé ê auni-imi kàwà. ⁷ Ba [wà Pwiduée, âna é] dau imeaiwà, goro pâ wâdé na wâru, naa diri pâ ére—ê cèikî, ma ê pwâratùra, ma ê aupicôina, ma ê nii, ma ê pimeaari. Â guwà tà tàcî; â dau maina ê pimeaari kàwà ba kô†. Â wâdé mwara na guwà dau imeai pàra tàpé, ma naa, naa goro piticèmururu naa goo.

⁸ Wiàna go ina pwiri, â câgo caa tacoo goowà. Â go nye ina tàwà co pâ: Ê pàra wâra pwapwicîri, âna nye bura tàra na rà pitu naa na ipwâdé. Â go naa tàwà ê pai pwa wèè bèepwiri târa ma paari pâ, ê pimeaari kàwà, âna âjupâra. ⁹ Ba guwà mwa tâmogòori pâ, wà Pwi Ukai kâjè Iésu Kériso, âna é nye ipanuâê imudi tàwà. Ba dau wâru pâ wâdé

8:7 1 Korénito 16.1–2 † **8:7** Dau maina ê pimeaari kàwà ba kô—Pàra Tii Pwicîri naa na grec, âna rà ina pâ: Dau maina ê pimeaari kôo ba kàwà. **8:9** Mataio 8.20; Filipi 2.6–7

kêe [naa *napwéretòotù]. Â é panuâ diri, ba na tâa tâwà ê pâ wâdé na wâru [na ara Pwiduée].

Naa wiâra pwina tâa tâwà

¹⁰⁻¹¹ Naja géeilu, âna wâguwà na guwà tèpa mara niimiri pâ, na guwà pitu tà tàpé Iérusaléma. Ba caapwi pwâranümawà naa goo. Üu, guwà jèe niimiri, â guwà pò ma pwa. Â wâéni é auniimiri kôo: Wâdé na guwà awài, ma guwà tubanabwé ê pwina guwà jèe tapoo, wiâra ê pwina tâa tâwà. ¹² Ba wiàna jè naa, géé na âji pwâranümajè, â ê pwina jè naa, âna wâdé tà Pwiduée. [Ipaìwà wiàna maina, é, wiàna kîri.] Ba câé caa ina tâjè pâ, jè naa ê pwina tiàu jaajè.

¹³ Câgo caa ina pâ, guwà nama gòo ma tòina é wâro kàwà târa ma ticécoé é pai wâro kà pàra tàpé. Wâdé co, na pwa cè kàwà, â pwa kàra mwara. ¹⁴ Ba nabàni, âna wâru tâwà pâ muru; â wàilà, âna nye ticè. Â wâdé na guwà pitu târa, ba, na jè tòotù, âna o ticè kàwà, â o wàilà na rà o mwa pitu tâwà. [Â, na tòotù bèepwiri, â o cai pwa kàwà.] ¹⁵ Ba jèe wii naa na *Tii Pwicîri pâ: *Wà pwina é dau piûnya, âna o ticè upûuê†; â wà pwina é tâpo piûnya ba kîri, â o câé caa copwa.* *Exode 16.18*

É tà pa i âraimeai wà Tito

¹⁶ Go pwaolé tà Pwiduée [goro é pimeaari imudi kêe]. Ba é tòpò naa na pwâranüma wà Tito, é pimeaari ba kàwà, na é pwacèwii é pimeaari kôo ba kàwà. Ba dau nümee na é pitu tâwà. ¹⁷ Üna go ilari

---

8:12 Maréko 12.43-44   **8:15** Exode 16.18   † **8:15**
Upûuê—Surplus. Bwà, dèrèè, utimuru na maina jii é pwina pâri ma é ija.

jiié pâ, na é pâ nau caiwà, â é tòpi naa na ipwàdéé, ba dau wâdé tée.

¹⁸ Â go mwa panuâê paé, ma pwi jè a cèikî bée. Wà pwiibà, âna pwi âboro na rà inaé ba wâdé diri tèpa wâra pwapwicîri, géé goo ê wakè kêe, na é picémara ê *Picémara Wâdé. ¹⁹ Â rà jèe pitòrigarié, ba na ée mwa pâra wiâô naa Iérusaléma, na go popa paé ê âraimeai. Â wàépwiri ê pai piênawéna kôo, tà Pwi Ukai, târa ma o pwamainâé. Â wàépwiri mwara, na go paari ê âji pwâranûmoo.

²⁰ Dau wâru ê mwani bèepwiri [géé goo na rà jèe naa, naa goro piticèmuru naa goo]. Â go o ipwacôoco, ba o péa pitòtio goo, ê mwani-bà. ²¹ Ba go mudàra ê pwina wâdé tà Pwiduée, ma tèpa âboro mwara.

²² Napwa naa goo pwi jè béeò na go panuâê paé ma tupéeni, âna dau pwi a pitu tâjè [â é pwi a pitère dâra]. Â go dau cèikî naa gooé. Â wàé, âna é cèikî naa goowà, â po dau wâdé tée, na é pitu tâjè diri.

²³ Napwa naa goo wà Tito, âna é pwi bére wakè kôo ba kàwà. Â wà tupédu ârailu, âna wà tèpa wâra pwapwicîri na rà panuâru paé. Â rà cau wakè târa ma o pwamaina wà Kériso.

²⁴ Â [guwà tòpirà bwàti, â] guwà paari tàra é pimeaari kàwà. Ba go jèe pi-inawà ba maina târa pâ wâra pwapwicîri. Â wâdé na rà tâmogòori é âjupâra goo pwiibà.

9

Go dau inawà ba wâdé tàra

¹ Âjupâra pâ, càcaa pâri ma go wii tàwà goro ê âraimeai ba kà tèpa cèikî wâ *Iéruusaléma. ² Ba go tâmogòori pwâranümawà. Â go jèe pi-inawà ba wâdé tà tàpé Macédoine. Ba go ina tàra pâ, wâguwà, tèpa cèikî gée na province Akaïe, âna guwà mara ipwabwàtiwà, â guwà jèe tapoo naa bépitu kàwà, naa naja géeilu. Â wâru gée goorà, na dau pagòora, tàra ma rà ipwacèwiiwà.

³ Êco na go panuâ paé tàwà i tèpa âracié béeò, ba na rà pitu tàwà, ba na guwà dau pibwéka. Ba go jèe nye ina tà pàra tàpé [pâ, guwà jèe ipwabwàtiwà]. Â càcaa wâdé wiàna piticèmuru naa goo ê pai pi-inawà kôo ba wâdé! ⁴ Ba gée na càùé, â rà o pâra wiâô naa jaawà, wà pàra tèpa Macédoine. Â wiàna rà pâmari pâ, câguwà caa pibwéka, â go o kamu, â o dau maina pwâra kamu kàwà mwara.

⁵ Wàé kaa pwiri, na go mara panuâ paé tàwà i tèpa âracié bére wakè kôo. Â rà o mwa pa ê pâ âraimeai kàwà, na guwà jèe mara ipwabwàti. Â [wiàna bà me ma wà tèpa Macédoine, â] rà o côo pâ, ê âraimeai kàwà âna me gée na âji pwâranümawà, â càcaa gée goo cè pai tacoo goowà kôo.

Naa, naa na ipwàdéé

⁶ Wàépwiri ê pwina go tàgére ina tàwà: Wà pwina é picâmi ba kîri, â é nye piûnya ba kîri. Â wà pwina é picâmi ba maina, â é nye piûnya ba maina.

⁷ Wâdé na jèe naa, gée na âji pwâranümajè, ba na o nye ticè pitacoo goojè, â ticè iau. Ba wâdé tà Pwiduée, wà pwina é naa, naa na ipwàdéé. ⁸ Ba

wàé, âna ée mwa naa tàwà ê pâ na jèpapara wâdé kêe. Â é naa, naa goro piticèmururu naa goo. Â o ciburà tâa tàwà, diri pâ muru na pâri târa ê wâro kàwà. Â o dau wâru tàwà jii pwiri, ba na o âraimeai kàwà, ba kà pàra tàpé*. ⁹ Ba jèe wii naa na *Tii Pwicîri [goo pwi âboro, na é papwicîri wà Pwiduee] pâ:

*É naa imudi
tà tàpé na ticè kàra.
É dau uri arapwüru.
Ê pai wâdé kêe,
âna dâra gòiri.*

Psaume 112.9

O mwa pwényunyuâariwà

¹⁰ Ê arapwüru kà pwi a picâmi, âna me géee goo Pwiduee. Â nye wàé, na é naa tâjè ê utimuru kâjè. Â ée mwa naa tàwà cè arapwüru, â ée mwa pacipu. Êpwiri na o dau nama wâru cè pwâra wakè na wâdé.

¹¹ Ũu, ée mwa naa tàwà, naa goro piticèmururu naa goo†, ê pâ na jèpapara wâdé. Â guwà o mwa caa naa cè kà pàra tàpé. Â o wâru cè tèpa cèikî [gée Iérusaléma] na rà o ipwaolé tà Pwiduee, goro ê pâ âraimeai kàwà, na bà pa pâ tàra. ¹² Wàé kaa pwiri ê pai pwa wèe, ma guwà piênawéna kàra. Ba guwà naa tàra ê pwina tiâu jiiirà.

* **9:8** Ba na o âraimeai kàwà, ba kà pàra tàpé—Grec: Târa pâ wakè na wâdé. **9:9** Psaume 112.9 **9:10** Ésaïe 55.10 **9:11** 2 Korénito 1.11, 4.15 † **9:11** Naa...naa goro piticèmururu naa goo—Rà ina mwara wà tèpa ijiao pâ: Naa imudi.

Muru na piwéna pwiri, â guwà o pagòrà, ba na rà dau ipwaolé tà Pwiduée. ¹³ Â guwà paari ê pai pitêre dâra kàwà ê *Picémara Wâdé kà Kériso. Ba guwà ipâdi imudi ê pwina tâa tàwà, tà tèpa cèikî wâ Iérusaléma, ma wà diri pàra tàpé mwara.

Ûu, rà o còo mwara pâ dau pwamuru naa goo ê pai piênawéna kàwà, ba kàra. Â rà o pwamaina Pwiduée goo, ¹⁴ ma pwaolé têe, gée goro ê wâdé kêe na dau maina, na é jèe naa tàwà, naa goro piticèmururu naa goo. Â rà o dau pwapwicîri têe, ba kàwà, ba dau wânümarà tàwà.

¹⁵ Wâdé na jè pwamaina Pwiduée, goro Pwi âraimeai kêe[†], na piédò ma wéna, na pwacoé na jè ina!

ipwamuruê kà paulo jii tèpa pitòtié

10

(Naporomee 10–12)

¹ Pwa pàra tàpé [gée goowà] na rà ina pâ, po dau gòo ê pwina go tûâri tàwà, na pàara na jè piwâiti na; â go po dau pwi a piwâ, â ticè nii kôo, na go tâa jaawà! Â ni, âna wâgo Paulo, âna go popa ê pai pipakîri, ma pai moo kà Kériso, ba na go tacoo goowà [pâ, na guwà tàpo tàmaariô].

² Tàpéebà! Guwà têe, ba go péa tà dau tûra ba gòo, ûna go tèepaa mariwà! Wà pàra tàpé gée jaawà,

[†] **9:15** Pwi âraimeai kêe—Wà Iésu Kériso, é, é pai caajuri tèpa Juif ma wà tàpé na càra caa tèpa Juif. Wàéni êreé: Wà Pwiduée, âna é pwi anaa, ma pwi apimeai, â wiàna rà pimeai ma naa, naa goro piticèmururu naa goo, wà tèpa âboro, â na wàrapwiri goo Pwiduée.

âna rà niimiri pâ ê wâro kôo, âna câé caa pi-ité* jii tèpa âboro gòropuu na càra caa tâmogòori Pwiduée. [Rà ipwacôoco, ba rà o mwa tâmogòori bwàti pâ] go po dau pwi âboro gòo!

³ Wiàna go nye pwi âboro gòropuu, âna câgo caa pwaduwà kà pàra tàpé. ⁴ [Ba go wakè ba kà Pwiduée, â ê wakè kôo, âna pwacèwii ê paa.] Â ê pâ neemuru paa na go cipa, âna càcaa neemuru paa kâra âboro. Ba ê nii kâra, âna me gée goo wà Pwiduée, ba naa ténoori ê wârugu [kà Caatana]. Â, naa tédidiri ê pâ auniimirimuru na pwâ ⁵ kà tàpé na maina nûmarà—auniimiri na câmoorirà, ba na càra caa tâmogòori Pwiduée. Â go ipaa, târa ma o tòotéri ê pwâranûmara âboro, ba na rà o pitère dà Kériso.

⁶ Wâru tàpé jaawà, na rà jèe pitère dà Kériso. Êco na nye wâru mwara, tàpé na tàutàra na rà pitère dèe. Â wà tàpé bèepwiri, âna go o jèe tàpo pwa wârimuru tàrà†.

Jèe naa tôo pitûâ naa gòwà

⁷ Wâdé na guwà côo bwàti pâ muru‡! Pwa pwi jèe âboro§ jaawà, na [é picocoorio, â é dau pi-ina kêe, â] é ina pâ é pwi âboro kà Kériso. Â jèe wâdé. Êco na wâdé na é niimiri pâ wâgo mwara, âna go pwi

* **10:2** Ê wâro kôo, âna câé caa pi-ité... Grec: Go pâra wiâra ê naiiri âboro. **10:4** Êfésò 6.13–17 † **10:6** Grec: +Go pipwabwàtio, ba na go naa wârimuru tà tàpé na càra caa pitère dàra. ‡ **10:7** Wâdé na guwà côo bwàti pâ muru—é, Guwà pitèi wiâra ê pwina guwà côo goo du âraporomeewà. § **10:7** Pwi jèe âboro—é, Pàra tàpé. Pwiri pâ nee tii 7–11 âna rà ina pwi caapwí âboro, na é pwi apacâmuri pwina apwâ, é pwiri rà ina pàra tèpa âboro.

âboro kà Kériso. ⁸ Â wâgo, âna tâa tôo ê pitûa naa gòwà, na me géé goo wà Pwi Ukai.

Pwiri [guwà niimiri pâ] go po dau pi-ina kôo goo pwiri? Êco na câgo caa kamu goo. Ba ê pitûa bèepwiri, âna tâara ma go pitu tàwà ma pagòowà, â càcaa tâara ma go tubaèpà tàwà. ⁹ Â guwà cibwaa niimiri pâ, wâdé tôo na wâgotàwà, na go wii tàwà.

¹⁰ Napwa naa goo wà pwi âboro-bà, âna é ina pâ: «Ê pâ tii kà Paulo, âna nye dau gòo kaa, êco na, na é wânabibiu kâjè, âna é pwaduwa kâra mimi, ba caé caa tâmogòori ina popai.» ¹¹ Ipwacôoco, co pwiini! Ba wiàna go mwa wâjaawà, âna go o dau gòo, pwacèwii ê tii kôo!

Go pi-ina co wakè kà Pwiduée

¹² Wà tèpa âboro na wàrapwiri, âna rà niimiri pâ po dau pwamuru naa goorà. Â gona rà niimiri pâ ticèmururu naa gooò*? Â wâdé. Ba rà tèpa pigù, ba rà picâmurirà còwâ. [Â càra caa ucâri ê wâro kà tàpé na pwamuru naa goorà.] ¹³ Rà pi-ina kàra†, naa na pâ ére na wâru, na ticè tàrù kàra naawê.

Â wâgo, âna go pi-ina kôo co, goro ê wakè na é naa tôo wà Pwiduée‡. Â wàé na é jèe naawà tôo, ba na go wakè nabibiu kàwà. ¹⁴ Nye pwa tàrù kôo, ma go pi-ina kôo§. Ba wâgo, na go mara pame tàwà ê

10:8 2 Korénito 13.10 * **10:12** 2e phrase—Grec: +Câgo caa picâmuribà ma wàilà. **10:13** Roma 12.3 † **10:13** Rà pi-ina kàra—Grec: +Â câgo caa pi-ina kôo... ‡ **10:13** 2e phrase—Grec: +Go popa, ba na câmu kôo, ê picée na ia é tòpò wà Pwiduée {naa goro wakè kôo}. § **10:14** 1e phrase—Grec: Â câgo caa pâiti jii é picée, pwacèwii naa +câgo caa tèepaa me dariwà.

Picémara Wâdé goo Kériso. ¹⁵ Â wâguwà na guwà aupwanapô kôo, â câgo caa pi-ina kôo, gée goo ê aupwanapô na é wakèri wà pwi jèpwi. Â go wâari pâ, guwà o inaô too, wiàna é pimaina too ê cèikî kàwà. ¹⁶ Â gée pwiri, â go o picémara pâ, ê Picémara Wâdé, naa na pâ pàra ére na wâiti jiiwà. Â o ticè pai pwa wèe, ma o pitòtio pâ, go wakè co, naa na aupwanapô kà pwi jèpwi.

¹⁷ *Wà pwina nümee na é pi-ina kêe, â wâdé na é ina co nee Pwi Ukai.* *Jérémie 9.23*

¹⁸ Wàilàapà wà pwina pwamuru naa gooé? Càcaa pwina é po pi-ina kêe co! Â nye wà pwina é ina wà Pwi Ukai pâ, pwamuru naa gooé.

11

Paulo ma tèpa apostolo a pwâ

¹ Pwiri [guwà tà niimiri pâ] go tura pwacèwii pwi a pigù? Â wâdé, â guwà pidàpwiçâariwà naa gooé!

² [Â pwiri guwà niimiri pâ] go piboo goo cè pàra tàpé, goowà? Â wiàna wàrapwiri, â go pwacèwii Pwidué. Ba guwà pwacèwii tô èpo ilàri dopwa, ma dau jajau. Â go jèe mara ina tà Kériso pâ, go mwa panuâwà tée, ba na guwà piéa ma wàé. Êni, âna guwà piiwà naa gooé [ba guwà tèpa âboro kêe] â câguwà caa tèpa âboro kà pwi jèpwi.

³ [Tiagoro nabà, âna *târù ma âjupâra ê pai pàra kàwà wiâ Kériso.] Guwà ipwawaiwà! Ba o péa ipa-imwüruwa, ma wâiti jii Kériso ê pwâranümawà. Ba

* **10:15** Guwà o inaô too—é, O pimaina too é wakè kôo jaawà.

10:17 1 Korénito 1.31 **10:18** 1 Korénito 4.4 **11:2** Éfésó 5.26–27

11:3 Genèse 3.4,13

[wà *Caatana] i Dòèa biu, âna é pwâgàri wà Éva*, â é ipa-imwüruê.

⁴ Na ia, go picémara tàwà Iésu [Kériso, â guwà tòpi popai kôo]. Êco na nabà, âna guwà dau awài, goro tòpi pwi jè 'Iésu', na rà picémara wà pàra tàpé. Â guwà itàa, ba na guwà tòpi cè jè 'nyuâa' na é pi-ité jii ê âji Nyuâaê Pwicîri, na ia guwà jèe mara tòpi jiio. Â pwacèwii ê pai tòpi kàwà ê pwi 'picémara wâdé', na caê caa âji *Picémara Wâdé.

⁵ Wà tàpé na rà inapàpari ê pâ pwiibà, âna rà ina pâ rà tèpa “*Apostolo maina’”. Â gona wâgo wàa†?

⁶ Pwiri âjupâra pâ, câgo caa pwi a tura bwàti. Êco na go pwi a tâmogòori wà Pwiduée [bau ê pâ wâdé kêe]. Â go ciburà paari ba pwéelaa ê pâ pwiibà, naa na diri pâ muru na go pwa.

Câgo caa iluuriwà

⁷⁻⁸ Ūna go picémara tàwà ê Picémara Wâdé me gée jaa Pwiduée, â câgo caa ilari jiiwà pâ, na guwà pitu tôo goro cè mwani. Ba nye pàra wâra pwapwicîri na rà naa mwani kôo. Â, na go wakè jaawà, âna pwacèwii na go popa jiiirà, ba na go naa tàwà. Go wàrapwiri târa ma ipakîriô na arawà, ba na o ipwamainawà. Â wànau? Pwiri guwà niimiri pâ èpà ê pai pwa kôo tàwà?

---

* **11:3** Éva—Tô wâdà Adamu, pwi apâbéaa kà tèpa âboro naani gòropuu. (Còo 1 Timotéo 2.13–15.) **11:4** Galatia 1.8–9 **11:5** 1 Korénito 15.10; 2 Korénito 12.11 † **11:5** Â gona wâgo wàa?—Grec: Â go niimiri pâ, pwamuru naa gooò wâgo mwara. **11:6** 1 Korénito 2.1,13 **11:7-8** 1 Korénito 9.18 **11:7-8** 2 Korénito 12.13; Filipi 4.15–16

⁹ Nye pwa pàra pàara na ticè mwani kôo, â câgo caa iluuriwà goo. Â nye wà tèpa cèikî bééjè wà Macédoine, na rà pame bépitu tîo. Ûu, câgo caa mu ilari jiiwà cè muru. Â o câgo mwa caa ilari cîwâ.
¹⁰ Â câgo caa piwâ na go pi-ina kôo, goo ê pwiibà, na diri ê ére géé goo Akaïe. Ûna go ina pwiri, â é *paâjupâraô wà Kériso. ¹¹ Â gona guwà niimiri pâ, câgo caa meariwà, [géé goo cè pai càcaa ilari cè jè muru jiiwà]? Guwà cibwaa niimiri pwiri! Ba wà Pwiduée, âna é nye tâmogòori pâ, go po dau meariwà.

Rà tèpa ênawéna kà Caatana

¹² Wàépwiri ê majoroé ma o câgo caa tòpi cè jè muru jiiwà[†]. Ba câgo caa panuâ tà tèpa pwâ, cè pai pwa wée, ma rà ina pâ, go ipwacèwiirâ. ¹³ Ba wà tàpéebà, âna rà ina pâ, wà Kériso, âna é panuârâ pâ, ba na rà tèpa apostolo kêe, ma tèpa ênawéna kêe. Êco na rà tèpa ipawâmi ma tèpa pwâ. Â rà nye po gòmapwa co.

¹⁴ Guwà cibwaa pò goo pwiibà! Ba wà pwini Caatana, wà pwi a pwâ, âna é gòmapwa ma é pwi *angela na é pwéelaa. ¹⁵ Â wà tèpa ênawéna kêe, âna rà gòmapwa mwara, ma rà pwa é pwina wâdé. Êco na, [na jè tòotù, âna] rà o tòpi ê wârimuru, wiâra é pâ tûâ kâra [na èpâ].

É tâa na aré goo wà Kériso

¹⁶⁻¹⁹ Go ina tâwà mwara pâ: Guwà cibwaa niimiri pâ go pigù, na go patùrawà. Êco na, wiàna

---

[†] **11:12** ^{1r}e phrase—Grec: Ê pwina go pwa, âna go o mwa tà coo gòobèrèè.

wàrapwiri ê auniimiri kàwà, â wâdé, ba guwà naa tôo ê pai pwa wèe, ma go tàpo pi-ina kôo, pwacèwii pwi jè a pigù. Ba wàru tàpé na rà wàrapwiri, â ni, âna go pwacèwiirà mwara. Êco na, wiàna go pwa, â ê popai kôo ni, âna popai kà pwi a pigù, â càcaa popai na me gée goo Pwi Ukai. Â wâdé na guwà pidàpwicâariwà good, ma tòpi ê pwina go ina, wâguwà na [guwà niimiri pâ] guwà tèpa tâmogòorimuru—wâguwà, na ia guwà po dau wàcî goro tòpi [ê popai] kà tèpa âji a pigù.

²⁰ [Ba wà pwi jè ârapàararà, âna é piwâmiwà goro ê pâ popai na é pame dariwà.] Â guwà panuâe ma é pitûâ kàwà, â é piiwà, ba na guwà tèpa *ênawéna kîri kêe. Â é pa mwani kàwà, â é uti ê pwâra wakè kàwà. Â, [na é wàrapwiri tàwà, âna] é tàgére piècaariwà, ba maina nùmee. Â é [dau pwawà, pwacèwii na é] tamagéri upwaéwà goro popai kêe. Êco na guwà nye ipwàdéee goo wà pwiibà!

²¹ Â wâgo, âna câgo caa wàrapwiri. Pwiri wâdé na go kamu goo? Ba guwà ina good pâ, ticè nii kôo. Â nye wâdé. Guwà jèe niimiri cai§.

Wà pwiibà ma wà tèpa bée, âna rà gòo goro pi-ina kàra*. Â, na wàrapwiri, wâdé na go gòo, ma go tàpo pi-ina kôo. [Â wiàna go pwa, â go tâmogòori pâ, go] pwacèwii pwi a pigù.

Go dau piênawéna kêe jiirà

11:21 Filipi 3.5 § **11:21** Â wâgo...guwà jèe niimiri cai—Grec: Go kamu, gée goo na ticè nii +kôo. * **11:21** Wà pwiibà ma wà tèpa bée... Grec: Wiàna pâri {ma é pi-ina kêe} wà pwi jè èboro...

²² Gona [rà pi-ina kàra pâ] rà tèpa âboro géé goo ê Ba kà tèpa *Hébéru? Wâgo mwara. Â [tâa târa ê pwapwicîri kà] tèpa *Isaraéla? Wâgo mwara. Rà tèpa gòobàra *Abéraama? Wâgo mwara. ²³ Rà [ina pâ rà] tèpa ênawéna kà Kériso? Wâgo mwara, ba dau maina ê pai piênawéna kôo jiiirà. (Na go ina pwiri, âna go tùra pwacèwii pwi a piwârau.) Üu, go jèe dau wakè jiiirà, ba kà Kériso. Jèe ciburà tòpò-o naa na karapuu. Jèe ciburà dau pâdio jiiirà. Wâru mwara pâ pàara na pwa na go bà na, [géé goo pai piênawéna kôo ba kà Kériso].

²⁴ [Napwa naa goo ê âji Ba kôo] wà tèpa *Juif, âna rà naa tôo 5 [pwa wârimuru na nye dau gòo kaa—rà] pwa 39 pâdio goro ubati†, naa na caapwi pwa wârimuru. ²⁵ Â naa goo tèpa *Roma, âna rà wacié pâdio goro bàra upwâra. Ba, naa jèpwi, âna rà èio goro atü, ba na rà catâmwaraô. Â jèpwi mwara, âna go wacié tâa gòro wànga, na é mwü. Â, na jè pàara, âna caapwi tòotù ma caapwi ne, na go tâa nawià.

²⁶ Wâru pâ aupâra kôo, naa na pâ napô na pi-ité. Â go pâmari ê pâ na jèpapara muru ma tacai—pâ jèpé; ma wà tàpé na rà mura gòro gòori; ma [wà tàpé na rà cicarao]—tàpé géé goo tèpa jènereô, tèpa Juif, ma tàpé géé goo pàra Ba; tiagoro mwara tàpé na rà ina pâ rà tèpa cèikî naa goo Iésu! Â go dau tâa na aré, naa na pâ ville, ma naa namaré, ma naa nawià—[naa na diri pâ ére].

11:23 Apostolo 16.23   **11:24** Deutéronome 25.3   † **11:24** 39 pâdio goro ubati—Wârimuru na maina ba pwicîri, naa na naèà kàra, na wénari ê 40 pai pâdi âboro. (Còo Deutéronome 25.3.)   **11:25** Apostolo 16.22, 14.19   **11:26** Apostolo 9.23, 14.5

27 Â po dau gòo ê pai wakè kôo. Â, na pàra pwi, âna ticè nao kôo, â dau oratôo. Na pàra pwi, âna ticè utimuru ma wâdooò, â go copwa. Â, na pàra pwi, âna ticè palito ma kupétuu kôo, â go dau moo.

28 Â jèpwi mwara: Wâna pwâra-nümoo, âna go mu pidumapiê goro diri tèpa wâra pwapwicîri, â go nye tà niimirirà, taaci. Â jèe pâ nau pwacèwii ê nakake, na po dau tòina tîo. 29 Ba wiàna ticè nii kà pwi jè a cèikî béèò, â wâgo mwara, âna go tère mwara. Â wiàna [wà pwi jèpwi, âna é] ipa-imwüruê, ba na é pwa cè jè èpà†, â go tòina gooé, [â go putàmu naa goo pwina é ipa-imwüruê].

Go pi-ina kôo co goo pai ticè nii kôo

30 Wiàna go pi-ina kôo, â go nye pi-ina kôo co, goro pai ticè nii kôo. 31 Â câgo caa pwâ na go ina pwiri. Ba wà Pwidueé, wà pwi Caa kà Pwi Ukai Iésu, âna é paâjupâraô—Wà Pwina jè pwamainaê dâra gòiri awé.

32 Na ia go tâa na ville Damas, â rà ipwadàrapwa ma rà tâjùruo. Ba wà pwi kupénoo wê, na é pwi a wakè kà ukai Arétas, âna é nama rà wéaa goo ê pâ goropwârawâ goo ê ville, wà tèpa coda kêe. 33 Â [wà tèpa béèò goro wakè, âna] rà tîpò-o naa na pé na ai, â rà panuâô boo, naa goropwârawâ kîri, wii é pé goropwiinawâ babé wâri napô. Â wàépwiiri, ê pai udò kôo.

12

Ê pwina é côo Paulo naa na nyuâa

† 11:29 Ba na é pwa cè jè èpà—é, Ba na é panuâ ê cèikî kêe. 11:32 Apostolo 9.23–25

¹ Âjupâra pâ, dau piticè-muru naa goo, na go tà ciburà pi-ina kôo mwara. Êco na go nye ina tàwà, ê pâ pwina é paari tôo wà Pwi Ukai, naa na nyuâa.
² [Tàpo tère cai jèkutâ kôo]:

Pwa pwi jè âboro na é pwi a cèikî naa goo Kériso. Na jè tòotù, na jèe po 14 naja nabà, âna é dàgòtùé wà Pwiduée, naa na ére na é dau wâdòiti wâ *napwéretòotù. Â pwiri é nye gére naaco é nàié. É, pwiri é tàgére tâa na é nàié. Â câgo caa tâmogòori, wâgo, â nye wàco Pwiduée na tâmogòori.

³⁻⁴ Â wà Pwiduée, âna é popaé too naa napwéretòotù, pwi ére na dau wâdé awé. Naa na napô bèepwiri, âna wà tèpa bée Pwiduée, âna rà nye nao na pinaanapô*. Pwiri wà pwi âboro-bà, âna pwiri é tàgére naaco nàié. É, pwiri é tàgére tâa na é nàié. Â câgo caa tâmogòori, wâgo, â nye wàco Pwiduée na tâmogòori. Â wâna é ére bèepwiri, âna é tère pâ popai na po dau wâdé awé, na pwacoé na jè ina naa na popai kà tèpa âboro. Nabwé.

⁵⁻⁶ [Guwà còo, pwi âboro-bà, âna wâgo.]† Â câgo caa pwi a piwârau, ba nye âjupâra. [Pwiri guwà niimiri pâ] pâri ma go pi-ina kôo goo é pwiibà, êco na go nye ina co pâ: Go pwi âboro na dau ticè nii kôo. Ba càcaa wâdé na guwà niimiri pâ, pwamuru naa good, géé goo pwiri. Wâdé na guwà pitèio co, wiâra é pâ tûâ kôo, ma é popai na go inapàpari tàwà.

‘Dara upwâra’ naa na nàié

* **12:3-4** Naa na napô bèepwiri...âna rà nye nao na pinaanapô—Paradis. Rà ina mwara wà tèpa ijiao pâ: Paradaiso.

† **12:5-6** Guwà còo, pwi âboro-bà, âna wâgo—Còo nee tii 7.

7 Po dau wâdé ê pwina go côo naa na nyuâa, na tòotù-bà. Êco na géee na càué, âna naa tôo ê aré, na é tubaèpà tôo†, ba na o câgo caa ipwamainâo, â na o câgo caa pi-ina kôo, goo ê pwina go côo. Â ê pwi aré bèepwiri, âna pwacèwii ê jè dara upwâra naa na naiio, â pwacèwii mwara pwi jè a picia popai, me géee jaa *Caatana. 8 Â go wacié pwapwicíri tà Pwiduée, ba na é popa jiio. 9 Êco na é ina tôo pâ: «Jara kâgà ê *pimeaari imudi kôo. Â wiàna piticè nii'gà, â o tâbawêe ê pàtâmoo naa googà.»

Êkaa na, go pi-ina kôo co, na piticè nii kôo, ba na o tâa goodê ê pàtâma Kériso. 10 Géee goo kaa pwiri, â wâdé na piticè nii kôo, ma go tâa na aré ma tòina, géee goo pai tâa kôo goo Kériso. Â wâdé mwara na rà pinabaèpào wà pàra tàpé, ma tubaèpà tôo. Â go cau tòpi ê pwiibà naa na ipwàdéee. Ba, na pàara na ticè nii kôo na, â wàé kaa pwiri ê pàara na go dau gòo na.

É pidumapiê goo tàpé Korénito

11 Pwiri go tàgéere tura pwacèwii pwi a pigù, na go ina pwiri. Êco na, wiàna wàrapwiri, â géee goo na wâguwà, âna câguwà caa inaô ba wâdé! Â wiàna [guwà niimiri pâ] piticèmururu naa goodê, wâgo, â wàilà mwara, wà tàpé na rà ina pâ rà tèpa “*Apostolo maina”, âna wà tàpéebà, âna piticèmururu naa goorà mwara!

12:7 Job 2.6 † 12:7 Ê aré na é tubaèpà tôo—Pwiri ê maagé naa na naiié; pwiri pai tubaèpà tée kà tàpé na rà cicaraé. 12:9 Filipi 4.11–13 12:11 2 Korénito 11.5

12 Na ia go tâa jaawà, â guwà còo pai pidàpwicâariô. Â guwà pò goo ê pâ câmu kêra pàtâma Pwiduée na ia go pwa—câmu kêe, na paari pâ go pwi âji apostolo [na é cùruo me wà Pwiduée].

13 Â guwà tòpi diri ê pwina go naa tà pàra wâra pwapwicîri. Caapwi co ji muru. Ba câgo caa ilari jiiwà cè bépitu tóo. Âna wànau? Gona guwà niimiri§ pâ, èpà ê pwina go pwa? Gona guwà niimiri pâ, wâdé na go picigòboo tàwà goo pwiibà?

Ticè na go ilari jiiwà

14 Guwà tère, co tèpa béeò. Ba go o jèe tàpo wacié pàdariwà. Â o câgo mwa caa ilari jiiwà. Ba càcaa ê mwani [ma cè pàra muru] na nùmoo goo jiiwà—â nye êco pwâranümawà! Ba [guwà pwacèwii tèpa âji naîô, â] càcaa tèpa nari èpo na rà wakè, ba na rà picigòtù pa nyaa ma caa kàra. Â nye wà pa nyaa ma caa, na rà picigòtù tèpa èpo kàra. 15 Êkaa pwiri na go ipwadée, na go naa tàwà ê pwina tâa gooò—êdiri pâ neemuruô, ma diri pwâranümoo mwara. Â gona é pimeaari kàwà ba kôo, âna o pikîri pâ, wiàna é pimaina pâ é pimeaari kôo ba kàwà?

16 [Go niimiri pâ, go jèe dau paari bwàti tàwà, â] câgo caa mu tòpò naa gòwà cè nakake. Êco na wà pàra tàpé, âna rà picocoorio pâ, go pwi a piwâmi. Ba rà ina pâ, wiàna câgo caa ilari cè jè muru, na pàara na go tâa jaawà na, âna go gòmapwa, ba go jèe tà pâmari cè pai pwa wèe, na go o mwa pwa tàwà*.

12:12 Roma 15.19   **12:13** 2 Korénito 11.9   § **12:13** Âna wànau? Gona guwà niimiri... Grec: Guwà ipwanaurio goro ê pwina càcaa tàrù.   * **12:16** Dernière phrase—Grec: Â go tâjùruwà.

17 Êco na guwà jèè tàpo niimiri bwàti cai, wà tàpé na go panuàrà pàdariwà. Gona go cùru pwi caapwi géè goorà, ba na go popa jiiwà cè jè muru? Bwa!

18 Â [guwà jèè niimiri cai] wà Tito, na go cùrué paé dariwà, ma wà pwi jèè béeò. Â gona é piwâmiwà wà Tito? Bwa, ba wàibu, âna caapwi pwâranûmabu, ma pai pâra kâbu.

Go patùrawà târa pagòowà

19 Gona guwà niimiri, [co tèpa gòrobéeò] pâ, go tàgére ipwamuruô, na go ina pwiri? Bwa. Go patùrawà, na ara Pwiduée, géè goo na jè cau tâa goo Kériso. Â diri é pwina go ina tàwà, ma pwa tàwà, âna târa ma pagòowà.

20 Ba wâgotôo wiàna go tèepaa paé dariwà, â péa go tà pâmari cè muru naa jaawà, na càcaa wâdé tôo. Â o péa càcaa wâdé tàwà cè pai tòpi kôo tàwà mwara. Péa go tà pâmari naa jaawà cè pitòocia, ma ipwagoo, ma iputâmu, ma piècaa, ma picocoo, ma pâ ipwamaina? Péa go tà pâmari cè tûâ na èpà, naa na picaatâa kàwà?

21 Ba ûna ia go tâa jaawà béaa, â wâru géè goowà, na rà tàgére ipuu imudi ma pâra tàpé, ma pwa pâ tûâ na miiri, goro naiiri âboro.

Â wâgotôo ni, ba péa go tà tèepaa paé, â bwaa câguwà caa pâji pinûnûma ma guwà biiwà. Â ée péa nama go kamu goowà, wà Pwiduée, â go péa imuruwà.

13

Bénabwé popai

1-2 Wâna béwailu caiwà kôo, âna ia go nye ina tàwà pâ, guwà ipwacôoco. Ba wà pàra ârapàarawà, âna rà pwa pwina càcaa wâdé. Â nabàni, na go bwaa wâiti jiiwà na, âna go ina tàwà mwara pâ, guwà ipwacôoco. Ba go o jèe wacié tèepaa dariwà. Â jèe wii pâ: *Wiàna pitòti pwi jèpwi goro ê èpà, â o càcaa pâri ma caapwi co pwi a *paâjupâra wèe. Â nye wâdé wiàna ârailu ma âracié. Deutéronome 19.15* Â go o péa tà dau goò naa goowà, na go tèepaa dariwà.

3 Guwà mudàra na go paari tàwà pâ, go tùra naa na nee Kériso? [Go o mwa paari tàwà bwàti pâ] é dau pwi a pwa nii kêe, â dau pwi a pwa pàtâmee târa ma é wakè goodè naa jaawà. 4 Na ia é bà naa goro *satauro, naa na naiiri âboro, â ticè nii kêe. Êco na é nye wâro còwâ gée na aubà, goro é pàtâma Pwiduée.

Â wâgo mwara, âna ticè nii kôo naa naiiri âboro, êco na go tâa goo Kériso, â go piwâro naima ma wàé. Â tâa goodè é pàtâma Pwiduée gée goodè. Â guwà o mwa còo é pwiibà.

5 Guwà jèe pinünüma cai, wiàna é wâro kàwà, âna *âji wâro kà tèpa cèikî [naa goo Kériso]. Â wiàna guwà pâmari pâ, câé caa tâa jaawà wà Kériso, â guwà jèe nye pitanami! 6 Â go wâari pâ, guwà tâmogòori pâ, wâgo, âna é jèe pitèio [Pwiduée, â dau wâdé tée wâgo] â câgo caa pitanami.

7 Â go pwapwicîri tà Pwiduée ba kàwà, ba na guwà nabwé na guwà pwa na èpà. Â càcaa târa ma

go paari pâ, câgo caa pitanami [goro ê wakè kôo naa jaawà]. Ba wâdé tîo co, na guwà pwa na wâdé.

Â ticèmuru naa goo, wiàna rà pitèi [pàra tàpé] pâ, èpà wakè kôo. ⁸ Ba go pwi ênawéna kêra ê popai na âjupâra. Â go nye wakè co, ba na é imaina pâ ê wakè. Â càcaa pâri ma go pacooé. ⁹ Â go ipwàdéé, goro pai ticè nii kôo, wiàna guwà gòo. Â go pwapwicîri, ba na o wâdé còwâ ê pwâranümawà na ara Pwiduée*.

¹⁰ Wàépwiri ê majoroé ma go wii ê tii bèeni, na go bwaa wâiti. Ba tàutôo na go tûra ba gòo, wiàna go tâa jaawà. Ba wà Pwi Ukai, âna é jèe naa pitûâ tîo, ba na go pagòowà, â nye càcaa târa ma go tubaèpà tàwà.

Ipicijii

¹¹ Go tubanabwé naani, co tèpa cèikî bééò, â go ina tàwà pâ: Guwà ipwàdéé†! Guwà biiwà géé na pâ èpà kàwà. Â guwà ipagòowà naima. Â wâdé na caapwi ê pwâranümawà. Wâro na pinaanapô, â ée mwa wâjaawà, wà Pwiduée, pwi a mearijè, ma pwi a naa pinaanapô.

¹² Guwà pipwabwàcu, wàra pai pwa kà diri tèpa âji a cèikî bééjè.

Wà diri tèpa cèikî ni, âna rà naa bwàcu kàwà.

¹³ Wâdé na é *pwényunyuâariwà wà Pwi Ukai Iésu Kériso, goro é *pimeari imudi kêe. Wâdé na tâa tàwà diri ê pimeari kà Pwiduée. Wâdé na é caajuriwà ê Nyuââ Pwicîri!

---

* **13:9** Ba na o wâdé còwâ ê pwâranümawà, na ara Pwiduée—Grec: Ba na guwà tâbawêe. **13:10** 2 Korénito 10.8 † **13:11** Guwà ipwàdéé...guwà ipagòowà naima—é, Topai tàwà...guwà pitère dòo.

Cidòri nyuâawà!

Tii Pwicīri: Âmu Aamwari naa na cî
New Testament in Paicî (NC:pri:Paicî)
Le Nouveau Testament à Paicî

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Paicî

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Paicî

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

94c5d202-9853-5b91-879f-4a3023457d58